

MĚSTSKÝ ÚŘAD TIŠNOV

666 19 Tišnov, nám. Míru 111

Odbor územního plánování

STABIL s.r.o., IČ 60727012

Hlinky 142c

603 00 Brno

VÁŠ DOPIS ZN./ZE DNE

ČÍSLO JEDNACÍ

S-MUTI 28302/2019/OÚP

Č. j. MUTI 30108/2019/OÚP-P/5

VYŘIZUJE/LINKA

Bc. Eva Patloková/749

TIŠNOV

21. 8. 2019

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Tišnov, odbor územního plánování, agenda památkové péče, jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení § 64 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) a § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a jako místně příslušný správní orgán dle § 11 správního řádu, provedl řízení ve věci vydání závazného stanoviska na základě žádosti, kterou podal **STABIL s.r.o., IČ 60727012, se sídlem Hlinky 142c, 603 00 Brno**, který na základě plné moci zastupuje vlastníka objektu **Římskokatolickou farnost Doubravník, IČ 48899267, se sídlem Doubravník 34, 592 61 Doubravník**. Žádost byla na Městský úřad Tišnov doručena dne 1. 7. 2019. V souladu s ustanovením § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením § 67 správního řádu,

vydává

k **detailnímu průzkumu a záměru na restaurování vitrážových oken kostela Povýšení sv. Kříže, objektu bez čp/če v městysi Doubravník**, kulturní památky r. č. ÚSKP 34766/7-4018, na pozemku parc. č. st. 53 v k. ú. Doubravník,

ZÁVAZNÉ STANOVISKO č. 34/2019.

Restaurátorská obnova vitrážových oken kostela Povýšení sv. Kříže, objektu bez čp/če v městysi Doubravník, kulturní památky r. č. ÚSKP 34766/7-4018, na pozemku parc. č. st. 53 v k. ú. Doubravník, je dle předloženého detailního průzkumu a záměru, a v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

přípustná za splnění následujících podmínek,

stanovených v souladu s § 9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a za jejichž splnění zodpovídá vlastník:

1. Restaurování vitrážových výplní a navazujících kamenných ostění bude provedeno držiteli příslušných povolení MK ČR pro restaurování.
2. V případě, že práce bude provádět více restaurátorů s příslušným povolením, budou pro stejné situace (materiály, stupeň poškození apod.), všemi aktéry použity totožné restaurátorské materiály a technologie, včetně jejich totožného výrobce.
3. Detaily, týkající se rozsahu obnovy kamenných ostění v souvislosti s osazením okenních výplní, vedení přívodu el. energie k mechanismu větracích křídel a jejich úprav apod. budou předmětem konzultací a upřesnění v průběhu prací.

4. Bude zajištěna nezbytná koordinace prací a spolupráce s restaurátorem kamenných prvků.
5. Obezdnění oken po zpětném osazení vápennocementovou maltou s přidáním hmoty duvilax bude konzultováno v rámci kontrolních dnů na místě, dle konkrétní situace.
6. Práce budou v jejich průběhu řádně dokumentovány.
7. Vlastník bude v průběhu prací svolávat kontrolní dny, na které pozve zástupce orgánu státní památkové péče, zástupce NPÚ ú.o.p. v Brně a dodavatele prací.
8. Po ukončení prací svolá vlastník závěrečný kontrolní den za účelem předání prací, na který pozve zástupce orgánu státní památkové péče, zástupce NPÚ ú.o.p. v Brně a dodavatele prací.
9. Vlastník zajistí, aby na závěrečném kontrolním dnu restaurátor předal vlastníkově a zástupci NPÚ ú.o.p. v Brně originál závěrečné restaurátorské zprávy.

Odůvodnění:

Správní řízení bylo zahájeno na základě žádosti, kterou podal STABIL s.r.o., IČ 60727012, se sídlem Hlinky 142c, 603 00 Brno, který na základě plné moci zastupuje vlastníka objektu Římskokatolickou farnost Doubravník, IČ 48899267, se sídlem Doubravník 34, 592 61 Doubravník. Žádost byla na Městský úřad Tišnov doručena dne 1. 7. 2019.

Dne 1. 7. 2019 byl požádán Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, o vyjádření k žádosti, a to ve smyslu § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Vyjádření odborného pracovníka Mgr. Zoji Matulíkové, č. j. NPÚ - 371/52858/2019 ze dne 8. 8. 2019, bylo doručeno na Městský úřad Tišnov dne 12. 8. 2019 a bylo jedním z podkladů k vydání tohoto závazného stanoviska.

Dne 12. 8. 2019 vyzval Městský úřad Tišnov, odbor územního plánování, agenda památkové péče, účastníka řízení, aby se dle § 36 odst. 3 správního řádu vyjádřil k podkladům pro vydání rozhodnutí. Tohoto práva nevyužil.

Předmětem průzkumu a záměru obnovy je 12 ks vitrážových oken. Vitrážová okna jsou nedílnou součástí kulturní památky ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Předložený detailní restaurátorský průzkum a záměr na restaurování vitrážových oken je součástí komplexní projektové dokumentace „Revitalizace kostela Povýšení sv. Kříže. Doubravník p. č. 53., část E. Restaurátorské záměry, stupeň DSP (dokumentace pro stavební povolení), číslo zakázky 16142, prosinec 2016, zpracovatel: STABIL, projekce a realizace staveb, Hlinky 142c, 603 00 Brno. Zodpovědný projektant Ing. Petr Daniel.“

K záměru na restaurování vitrážových oken bylo již vydáno závazné stanovisko č. 8/2017 ze dne 8. 2. 2017 pod spis. zn. S-MUTI 145/2017/OÚP-P/6, ve kterém byla podmínka zpracování detailního restaurátorského průzkumu a na jeho základě pak podrobného návrhu na restaurování, včetně navrhovaných materiálů a technologií. Na základě provedeného průzkumu byl stanoven rozsah a charakter poškození, spočívající zejména v korozi kovových rámců, dožilosti olověných pásků, uvolnění či absence skleněných tabulek a polí, oslepnutí barevné vrstvy, zatékání do konstrukce oken, prohnutí prosklených ploch s vitráží apod.

Na základě požadovaného detailního průzkumu jednotlivých okenních výplní navrhuje restaurátor následující postup obnovy, cituji: „Vitráže 1. až 4., 6. až 10. a 12. je nutno demontovat z kovového rámu. Provést jejich adjustaci a odvoz do ateliéru restaurátora. U vitráží dosud nerestaurovaných lze při předpokládaném stáří vitráží očekávat při prohnutí vitráže potrhání spojů olověných pásků. Bude nezbytné jejich rozebrání, očištění, výměna případných rozbitých dílů, vložení do nových olověných pásků rozměrově shodných s původními, oboustranné pocínování olověných pásků a zpevnění vitráže zatlačením tmele mezi sklo a olověné pásky. Kovové rámy a přitlačné lišty je třeba odrezit drátěným kartáčem a opatřit nejméně dvakrát ochranným nátěrem na kov matné černé barvy. Všechny vitráže pak po jejich vrácení na pozici do kovových ráků je nutné obezdít a prostor mezi přitlačnou lištou a vitráží vyplnit tmelem.

Demontáž stávajících vitráží bude provedena po šetrném odsekání obezdívky a sejmutím přitlačných lišt, vitráže budou odvezeny do ateliéru restaurátora. Na místě bude osazeno provizorní zaslepení okenních otvorů z OSB desek tl. 10 mm. Otvory u příčných lišt rámu budou restaurátorem v oboru kamenické práce doplněny novým materiálem, bude provedeno barevné retušování v barvě okolního použitého kamene a závěrečná konzervace. V případě vitráží oken 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. a 12. Bude v ateliéru provedeno rozložení oken na jednotlivé díly, očištění, doplnění rozbitých částí, vložení do nových olověných pásků rozměrově shodných s původními, oboustranné pocínování olověných pásků a zatlačení tmele mezi sklo a olověné pásky. Po dopravení vitrážových dílů zpět na památku bude odstraněno provizorní zakrytí oken, vitráže usazeny do polohy, mezi příčné lišty a vitráže bude vmáčknut sklenářský tmel a provedeno obezdění vápennocementovou maltou s přidáním hmoty divilax“.

K instalaci mechanismu automatického otvírání větracích křídel dále restaurátor uvádí, cituji: „K zabezpečení odvětrání interiéru kostela doporučuji po projednání se zástupcem investora provést zhotovení ventilací v oknech č. 1. 4. 9. a 12. a to v případě oken 1. a 12. ve středním dílu 2. řady a v případě oken č. 4. a 9. ve středním díle 3. řady. Otevírání ventilace doporučuji vyklopením spodní části dílu směrem ven za pomoci dálkově ovládaného elektromotoru ACK4 umístěného na přídavném rámu z vnitřní strany okna. Proti zatékání dešťových srážek bude horní lišta dílu nahrazena kovovou lištou tvaru „L“ natřenou opakovaně černou matnou barvou. Přívodní kabel bude veden od motorku pod svislou přitlačnou lištou mezi sousedními vitrážovými díly ve spodní části okna a odtud pod vnější omítkou kostela v liště a poté zdí zpět do kostela, kde bude napojen do zásuvky (projednáno se zástupcem investora). Zhotovení ventilačních ráků na oknech č. 1. 4. 9. a 12. bude provedeno z kovových dílů tvaru „L“, v horní části dílu budou na rám z vnější strany navařeny panty. V případě vitráží č. 1. 4. 9. a 12., která budou sloužit pro ventilaci, bude provedeno rozměrové upravení krajních dílů skel.

Lze konstatovat, že navrhovaná restaurátorská obnova vitrážových oken dle předloženého detailního restaurátorského průzkumu a záměru je za dodržení výše uvedených podmínek možná.

Požadavek na provádění prací odbornými restaurátorskými kapacitami plyne z § 14a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, a souvisí s charakterem kulturní památky – jde o vitrážová okna, tudíž o dílo uměleckořemeslné ale i výtvarné v případě vitráží s figurální malbou na skle. V případě kamenného ostění se jedná se o kamenné architektonické články, tudíž o dílo uměleckořemeslné.

Požadavek na použití totožných materiálů v případě realizace prací více restaurátory (stejná materiálová škála včetně jednoho výrobce) vychází z nutnosti zajistit stejné výchozí fyzikálně-chemické vlastnosti dílčích částí (logických celků) památky včetně zajištění stejného předpokladu stárnutí. Zároveň je nutné zajistit jasnou a stejnoměrnou výchozí situaci pro další restaurování v budoucnu.

Některé detaily prací, týkající se rozsahu obnovy kamenných ostění v souvislosti se způsobem vyjmutí a zpětného osazení okenních výplní, vedení přívodu el. energie k mechanismu větracích křídel a jejich úprav apod., nelze vzhledem k jejich charakteru stanovit předem; budou tedy předmětem konzultací v rámci kontrolních dnů a budou upřesněny v průběhu prací dle situace na místě. Detaily provedení a úpravy technologie musí být dořešeny v rámci provádění prací dle konkrétní situace u každého okna.

Požadavek na zajištění koordinace prací a spolupráce s restaurátorem kamenných prvků vychází ze skutečnosti, že vitrážová okna jsou osazena v kamenném ostění, tudíž vyjmutí i zpětné osazení oken musí nutně probíhat ve spolupráci s odborníkem na práci s kamenným materiálem.

Požadavek na konzultace v rámci kontrolních dnů na místě při obezdění oken po zpětném osazení, kdy je v restaurátorském záměru navrženo požití vápennocementové malty s přidáním hmoty duvilax, vychází ze skutečnosti, že tato technologie je z hlediska obnovy kamenných ostění a navazujících vápenných omítek, jež jsou předmětem ochrany, zcela nevhodná. V rámci obnovy interiérových a exteriérových omítek jsou požadovány a navrhovány materiály na vápenné bázi dle schválené technologie, plynoucí z provedených průzkumů. Obecné označení „hmoty duvilax“ je navíc nekonkrétní pojem, neboť není upřesněno, o který výrobek této značky se jedná (obecně se jedná o stavební lepidla vyrobené na bázi disperze homopolymeru vinilacetátu ve vodě).

Dokumentační povinnost rovněž plyne z platných zákonných norem, zejména z § 10 vyhlášky 66/88 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; žádoucí je zcela průkazná dokumentace, kupříkladu dle Metodického listu NPÚ – Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv č. 4/2006. Je žádoucí, aby závěrečná restaurátorská zpráva byla zcela průkazná a měla náležitou vypovídací hodnotu. Restaurátorská zpráva je totiž svou povahou historickým pramenem k památce (dílu) před restaurátorským zákrokem a sumarizuje provedené práce včetně záznamu použitých technologií. Vhodným vodítkem pro její zpracování je výše uvedený Metodický list NPÚ 4/2006. Požadavek na odevzdání Závěrečné restaurátorské zprávy vlastníkově a zástupci odborné organizace státní památkové péče má oporu v odst. 9 § 14 výše uvedeného zákona.

Požadavek na svolávání kontrolních dnů má oporu v zákoně, zejména v § 29 a 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace a dohled orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění - upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti všech dotčených stran. Kontrolní dny lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy.

Závěrečný kontrolní den plyne z potřeby provedení kontroly, zda práce byly provedeny v souladu s platným závazným stanoviskem vzhledem ke skutečnosti, že dílo přejímají vesměs laické osoby. Proto je žádoucí odborné posouzení, včetně doporučení k převzetí díla, či naopak upozornění na případné nedodělky a nedostatky. Toto posouzení může být též chápáno jako součást kompenzace vlastníkově památky a zvýšení jeho právních jistot. Přítomnost orgánu státní památkové péče je žádoucí, aby v případě sporů mohl být zajištěn další postup ve prospěch zachování hodnot kulturní památky.

Městský úřad v Tišnově, odbor územního plánování, agenda památkové péče, posoudil navrženou restaurátorskou obnovu vitrážových oken kostela Povýšení sv. Kříže, objektu bez čp/če v městysi Doubravník, kulturní památky r. č. ÚSKP 34766/7-4018, dle předloženého detailního průzkumu a záměru a při rozhodování vycházel z výše uvedených skutečností.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání ve smyslu § 81 a § 82 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí, prostřednictvím Městského úřadu Tišnov, odboru územního plánování, nám. Míru 346, 666 19 Tišnov, ke Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, odboru kultury a památkové péče, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno.

Bc. Eva Patloková
referentka odboru územního plánování
agenda památkové péče

Doručí se:

STABIL spol. s r.o., IČ 60727012, Hlinky 142c, 603 00 Brno

Na vědomí: Národní památkový ústav Brno

Městys Doubravník

Římskokatolická farnost Doubravník, Nedvědice 82, 592 62 Nedvědice

Vypraveno dne: 21. 8. 2019